

СІМЕЙНЕ ПРАВО, ЖИТЛОВЕ ПРАВО

Архипова А.А.

студент,

*Навчально-науковий інститут
заочного та дистанційного навчання
Національної академії внутрішніх справ*

ПОНЯТТЯ ТА ОСОБЛИВОСТІ ВИЗНАННЯ РОЗЛУЧЕННЯ ФІКТИВНИМ

Таким новим поняттям сімейного права України в сучасних умовах можна вважати визнання розірвання шлюбу фіктивним. Пред'явлення позову про розірвання шлюбу чи подання спільної заяви про розірвання шлюбу не завжди обумовлювалося і обумовлюється реальним бажанням подружжя припинити шлюб. Іноді це пов'язувалося і пов'язується виключно з наміром одержати певні матеріальні блага.

Фіктивний шлюб, фіктивне розлучення може здійснюватися з метою одержання певного матеріального задоволення обома чи одним із подружжя (прописки, місця навчання, роботи тощо). Крім того, уявляється, що розлучення може бути визнане фіктивним лише в тому разі, якщо воно порушило чийсь права та охоронювані законом інтереси або заподіяло шкоду. Позов на визнання розірвання шлюбу фіктивним може подати будь-яка зацікавлена особа. Коло зацікавлених осіб не встановлюється у статті 108 Сімейного Кодексу України, так як не можливо повністю передбачити всі варіанти. Заявникові для того щоб довести той факт, що розірвання шлюбу між подружжям був фіктивним, необхідно додати до заяви докази, які підтверджують продовження шлюбних відносин [4, с. 235].

Визнання фіктивним розірвання шлюбу, проведеного судом, за ст. 108 Сімейного Кодексу України не припускається. У цьому разі зацікавлена особа може домогтися захисту своїх інтересів лише за допомогою перегляду рішення суду про розірвання шлюбу за нововиявленими обставинами [1, ст. 108].

Тобто, для визнання розірвання шлюбу фіктивним необхідна наявність не лише факту спільного проживання, а і фактів які підтверджують існування у обох з подружжя внутрішньої волі до підтримання подальших шлюбних відносин та її виявлення у вигляді активних дій. Такими активними діями є: 1) дії спрямовані на реалізацію функцій сім'ї та мети шлюбних відносин (наприклад репродуктивної функції); 2) подальше активне ведення спільного господарства, подальша спільна праця, спрямована на забезпечення фінансової стабільності союзу чоловіка та жінки та збільшення їх спільного капіталу [2, с. 687].

На даний час, є вже встановлений судовий порядок визнання розлучення фіктивним. Доказами про фіктивність розлучення можуть бути показання свідків, що подружжя продовжує сімейне життя, виховує спільних дітей, проживає в одному помешканні, разом їздить в одному автомобілі на роботу; батько турбується про дітей, разом сім'єю відпочиває на дачі, в санаторії;

дружина завагітніла тощо. На прохання позивача суд може вийти на місце помешкання колишніх подружжя і переконатися, що в них єдина спальня і спальні місця, посуд, холодильник, шафа, де знаходиться одяг обох з подружжя, білизна тощо. Доказом також можуть бути листи, картки, кінозйомки хроніки життя колишніх подружжя; придбання, наприклад, житлового будинку, куди подружжя переїхало разом.

Якщо позовну заяву буде доведено, то суд виносить рішення про визнання розірвання шлюбу фіктивним і одночасно про аналювання постанови державного органу реєстрації актів цивільного стану. Це рішення суду є правовою підставою для аналювання актового запису про розірвання шлюбу та свідоцтва про розірвання шлюбу, що віднесено до компетенції органу РАЦС. Відповідно таке розлучення вважається таким, що не відбулося і не породжує правових наслідків, передбачених законодавством.

Складність доведення фіктивності шлюбу пов'язана з тим, що відсутність наміру створювати сім'ю та набувати прав та обов'язків подружжя, часто ототожнюється сторонами з укладенням шлюбу «з розрахунку». Зауважимо, що судова практика багатьох зарубіжних країн взагалі не визнає фіктивність шлюбу як підставу його недійсності [3, с. 140].

Отже, вивчення природи фіктивності шлюбу як однієї із підстав визнання шлюбу недійсним сприяє правильному уявленню про недійсність шлюбів взагалі. Разом з тим, наявність певних правових неузгодженостей питання визнання шлюбу недійсним у зв'язку з його фіктивністю, свідчить про актуальність подальших досліджень даного питання.

Список використаних джерел:

1. Сімейний кодекс України від 10.01.2002 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2002. – Ст. 106–108.
2. Сімейний кодекс України: Науково-практичний коментар // За заг. ред. С.Я. Фурси. – К.: Видавець Фурса С.Я.: КНТ. – 2008. – 1248 с.
3. Науково-практичний коментар Сімейного Кодексу України // За ред. Ю.С. Червоного. – К.: Істина. – 2003. – 464 с.
4. Сімейне право України // За ред. Мироненко В.П., Пилипенко С.А., підручник. – К.: Правова єдність. – 2008. – 477 с.

Беловалова Н.Ю.

студент,

Науковий керівник: Бурлака О.С.

кандидат юридичних наук, доцент,

Національна академія внутрішніх справ

ДИТЯЧІ БУДИНКИ СІМЕЙНОГО ТИПУ ЯК ОСОБЛИВА ФОРМА СІМЕЙНОЇ ОПІКИ НАД ДІТЬМИ-СИРОТАМИ: АНАЛІЗ СТАНУ ЗАКОНОДАВЧОЇ РОЗРОБЛЕНОСТІ ТЕМИ

Тема дитячого будинку сімейного типу є досить актуальною сьогодні, тому що в Україні щорічно зростає кількість дітей, які за певних обставин лишаються поза сімейним вихованням і позбавляються батьківської опіки. Однією з основних причин цього є не смерть батька чи матері. Серед дітей, які